

Notat

Dato 01.11.2013

Katrine Holm Lindgaard

Tel. +45 7841 2025

Katrine.Lindgaard@stab.rm.dk

Side 1

Forslag til øget kapacitet og bedre kapacitetsudnyttelse på MR-området

Nem og hurtig adgang til billeddiagnostiske undersøgelser er inden for flere specialer afgørende for, at hospitalerne hurtigt kan udrede patienterne og finde frem til det rette behandlingstilbud. Tilsvarende er hurtig adgang til billeddiagnostiske undersøgelser fra almen praksis afgørende for at sikre gode patientforløb hos de praktiserende læger.

Det billeddiagnostiske område er dog underlagt nogle særlige kapacitetsudfordringer. Der har i de seneste år været en stor stigning i efterspørgslen efter billeddiagnostiske undersøgelser, herunder særligt MR-skanninger. Stigningen i efterspørgslen har gjort det vanskeligt for regionens hospitaler at tilvejebringe tilstrækkelig kapacitet og sikre korte ventetider til MR-skanning.

Af venteinfo.dk fremgår det, at den gennemsnitlige ventetid til en MR-skanning i Region Midtjylland er 20 uger¹. Sammenholdt med det gennemsnitlige ugentlige antal MR-skanninger på de radiologiske afdelinger vurderes der at være behov for ca. 20.000 ekstra MR-skanninger om året.

Der blev i 2012 foretaget ca. 81.000 MR-skanninger af borgere bosat i Region Midtjylland. 26 procent af alle skanningerne blev foretaget på privathospitaler eller på offentlige hospitaler i andre regioner². Langt størstedelen af de skanninger, der ikke foretages på regionens egne hospitaler, viderehenvises til de private samarbejdshospitaler, som regionen har indgået en udbudsftale med.

Der er således et stort behov for at øge MR-kapaciteten på de radiologiske afdelinger i regionen. Den væsentligste barriere er i

¹ Kilde: www.venteinfo.dk trukket den 21. oktober 2013

² Kilde: eSundhed trukket den 1. november 2013

denne sammenhæng manglen på radiologer, som kan beskrive MR-skanningerne. Regionen har som helhed tilstrækkelig kapacitet, hvad angår apparatur og øvrigt personale.

For nogle hospitaler gør manglen på radiologer det således vanskeligt at øge aktiviteten på MR-området. Andre hospitaler har et tilstrækkeligt antal radiologer til, at de blandt andet ved merarbejde kan lave flere beskrivelser. Det foreslås derfor, at der indgås aftaler med de radiologiske afdelinger om at øge skanneraktiviteten. Samtidig foreslås det, at en del af de 15,95 mio. kr. fra besparelsen i forbindelse med radiologianalysen anvendes til at etablere et samarbejde om beskrivelse af MR-skanningerne på tværs af regionens hospitaler.

Ved at etablere et tværgående samarbejde om beskrivelse af MR-skanninger sikres en optimal udnyttelse af de radiologer, som er ansat i regionen på tværs af alle regionens hospitaler. Ved samtidigt at øge skanneraktiviteten decentralt på de radiologiske afdelinger sikres det, at patienterne forsat vil blive skannet på det hospital, hvor patienten er i et udrednings- eller behandlingsforløb. Derudover sikres det, at de radiologiske afdelinger også i fremtiden har tilstrækkelig skannerkapacitet til at understøtte udviklingen af regionens akuthospitaler.

Hovedformålet med indsatsen er dels at sikre hurtige og sammenhængende udredningsforløb på et af regionens hospitaler, og dels at sikre hurtig og nem adgang til MR-skanning fra almen praksis. Patienter, som henvises til diagnostisk undersøgelse fra almen praksis, vil som udgangspunkt blive viderehenvist til skanning på et af regionens private samarbejdshospitaler. Med denne opdeling sikres det, at de patienter, som er i et udredningsforløb på hospitalerne, får et sammenhængende patientforløb, samtidig med at patienter, som henvises fra almen praksis, hurtigt kan få en skanning ved et privat samarbejdshospital.

Regionalt samarbejde om beskrivelse af MR-skanninger

Aarhus Universitetshospital har tilbudt at beskrive skanninger for andre hospitaler i regionen. Samtidig har Regionshospitalet Randers og Hospitalsenheden Vest tilstrækkelig apparatur til, at de kan lave flere skanninger, end de selv har mulighed for at beskrive. Der foreslås derfor en model, hvor de to hospitaler løbende sender de skanningsbilleder, de ikke selv har kapacitet til at beskrive, til Aarhus. Radiologerne ved Aarhus Universitetshospital skal samme dag sørge for, at skanningerne beskrives og sende en meddelelse tilbage til det rekvirerende hospital.

Sammenlignet med de øvrige hospitaler er Hospitalsenheden Horsens underlagt nogle særlige kapacitetsudfordringer. Hospitalet har i de seneste år haft meget vanskeligt ved at rekruttere radiologer, og den radiologiske afdeling har derfor i dag ikke kapacitet til at beskrive de skanninger, de laver som en del af deres basisaktivitet.

Som led i det regionale samarbejde om beskrivelse af MR-skanninger foreslås det, at Radiologisk Afdeling i Aarhus årligt foretager ca. 3.000 beskrivelser af skanninger fra Horsens. Idet der ikke er tale om en kapacitetsforøgelse i forhold til 2013, vil de beskrivelser, som Radiologisk Afdeling i Aarhus foretager for Horsens, blive finansieret med midler fra Hospitalsenheden Horsens og ikke med midler fra besparelsen ved radiologianalysen.

Det regionale samarbejde om beskrivelse af MR-skanningerne forudsætter, at Radiologisk Afdeling ved Aarhus Universitetshospital har tilstrækkelig kapacitet til, at de rettidigt kan

beskrive samtlige skanninger, til trods for at antallet af skanninger kan varieres fra dag til dag. Det foreslås derfor, at der etableres en bagstopperfunktion ved Radiologisk Afdeling i Aarhus. Bagstopperfunktionen omfatter årligt ca. 4.200 beskrivelser af MR-skanninger fra andre hospitaler. Samtidig skal bagstopperfunktionen sikre, at der altid er det nødvendige personale til rådighed til, at samtlige skanninger bliver beskrevet til tiden. Såfremt et hospital i en periode har lavere kapacitet, eksempelvis pga. sygdom eller vakancer, skal den fleksible kapacitet ved bagstopperfunktionen sikre, at alle MR-skanninger vil blive rettidigt beskrevet.

Det konkrete finansieringsbehov i forbindelse med bagstopperfunktionen er 2,331 mio. kr.. Dette dækker udgifter til merarbejde for de radiologer, som skal stå til rådighed for at sikre, at alle skanninger i regionen beskrives til tiden. Bagstopperfunktionen etableres i første omgang for en toårig periode, hvorefter der foretages en vurdering af det fortsatte behov for modellen.

Hospitalerne i Region Midtjylland benytter i dag forskellige RIS/PACS-systemer. Hospitalerne i den østlige del af regionen benytter det samme system og kan derfor tilgå hinandens systemer, uden at det kræver særlige tekniske løsninger. For at Radiologisk Afdeling ved Aarhus Universitetshospital kan beskrive skanninger fra Hospitalsenheden Vest er det imidlertid en forudsætning, at der opsættes en arbejdsstation inkl. dikteringssystem til RIS/PACS-systemet i Vest. Udgifterne til arbejdsstationen er ligeledes under afklaring, men vurderes at udgøre ca. 110.000 kr.. Det foreslås, at de 110.000 kr. overføres til puljen med henblik på senere udmøntning.

Aftaler om øget MR-kapacitet på de radiologiske afdelinger

For at sikre kortere ventetider og hurtigere udredningsforløb på regionens hospitaler foreslås det, at der indgås aftaler med hospitalerne om at øge antallet af MR-skanninger og beskrivelser i 2014. Kapacitetsforøgelsen organiseres på samme måde som regionens meraktivitetsprojekter. Det vil sige, at der indgås en aftale mellem administrationen og hospitalet om et vist antal MR-skanninger og beskrivelser såvel som om det økonomiske omfang af aftalen. For at hospitalerne kan få tilført ekstra midler, er det en forudsætning, at de i 2014 leverer et højere aktivitetsniveau end i 2013.

MR-kapaciteten øges blandt andet gennem udvidede åbningstider på regionens MR-skannere og ved at optimere arbejdsgangene på afdelingerne. Ved at adskille skanning og beskrivelse i tilrettelæggelsen af arbejdet kan der opnås en mere effektiv udnyttelse af afdelingens ressourcer. En væsentlig barriere for at øge skanneraktiviteten er som nævnt manglen på radiologer. I nogle tilfælde kan antallet af skanninger således øges ved, at der uden for de almindelige åbningstider foretages simple MR-skanninger, uden at der er en radiolog tilstede.

På baggrund af de gennemsnitlige driftsudgifter forbundet med de ekstra skanninger og beskrivelser er der fastsat en generel takst til afregning for henholdsvis skanning og beskrivelse. Det foreslås, at der afregnes med 670 kr. for en skanning og 223 kr. for en beskrivelse.

I Tabel 1 nedenfor fremgår fordelingen af kapacitetsforøgelsen på de radiologiske afdelinger inkl. det økonomiske omfang af aktiviteten.

Tabel 1. Kapacitetsforøgelse på de radiologiske afdelinger			
Hospital	Antal MR-skanninger	Antal beskrivelser	Økonomisk omfang (i 1.000 kr.)
Hospitalsenheden Vest	4.000	2.000	3.126
Regionshospital Randers	2.880	720	2.090
Aarhus Universitetshospital	9.286	13.446	8.292
Total	16.166	16.166	13.509

Der foreslås således en samlet kapacitetsforøgelse på 16.166 ekstra MR-skanninger inkl. beskrivelser på de radiologiske afdelinger i regionen. Det forudsætter, at der bevilges 13,509 mio. kr. fra besparelsen i forbindelse med radiologianalysen til finansiering af de ekstra MR-skanninger. Konkret foreslås det, at der operettes en pulje med midlerne, som kan anvendes til at afregne for den faktisk udførte aktivitet ved opfølgning på aktiviteten i forbindelse med 3. kvartalsrapporten.

Kapacitetsforøgelsen aftales i første omgang for en toårig periode. I forbindelse med budgetlægningen for 2016 foretages en vurdering af om modellen skal forsætte i den nuværende form eller om midlerne skal udmøntes til andre formål inden for radiologien.

Hospitalsenhed Midt har ikke mulighed for at øge antallet af skanninger med deres nuværende apparatur og personalemæssige ressourcer. Hospitalsenheden har dog i forvejen meraktivitetsprojekter på MR-området på i alt 2.500 skanninger årligt, som finansieres med midler fra puljen for særlige aktivitetsbaserede projekter. I 2014 øges antallet til 5.000 MR-skanninger (inkl. beskrivelse) i forbindelse med opstarten af en ny MR-skanner på Regionshospitalet Silkeborg.

Der er i 2013 anskaffet nye MR-skannere på både Hospitalsenhed Midt og Hospitalsenheden Vest. Driften på de nye skannere opstarter i efteråret i 2013 og forventes i 2014 at medføre en samlet aktivitetsforøgelse på 6.500 MR-skanninger inkl. beskrivelse. Aktiviteten på de nye MR-skannere finansieres som meraktivitetsprojekter med midler fra puljen for særlige aktivitetsbaserede projekter.

Den ekstra kapacitet på MR-området vil som udgangspunkt blive anvendt til at sikre hurtig undersøgelse af de patienter, der er i et udredningsforløb på et af regionens hospitaler. Patienter, der henvises fra egen læge til en diagnostisk undersøgelse, vil således blive viderehenvist til skanning på et af regionens private samarbejdshospitaler. Dermed sikres det, at patienter, som er under udredning på et offentligt hospital, får et hurtigt og sammenhængende udredningsforløb. Samtidig sikres det, at patienter, der er henvist til en diagnostisk undersøgelse fra almen praksis, hurtigt får adgang til en MR-skanning.

Ifølge de gældende udbudsaftaler er de private samarbejdshospitaler forpligtede til at foretage en skanning senest otte hverdage efter, at de har modtaget henvisningen. Der har i de seneste måneder været en stor stigning i antallet af henvisninger til privathospitalerne, som betyder, at der i nogle perioder har været en længere ventetid end de otte hverdage. Udvidelsen af kapaciteten på de radiologiske afdelinger forventes at medføre en aflastning af de private samarbejdshospitaler, således at også privathospitalerne hurtigere kan levere de MR-skanninger, som rekvireres fra almen praksis.

På sigt kan den øgede kapacitet og kortere ventetider på regionens egne hospitaler betyde, at en del af MR-skanningerne fra almen praksis kan hjemtrækkes til de offentlige hospitaler. På baggrund af den lange venteliste til MR-skanninger vurderes dette dog ikke at blive aktuelt i 2014.